

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518202808
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2518202808.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: R. Y., rod. V., nar. XX. R. XXXX, trvalo bytom L. XXX, zastúpenej splnomocnenkyňou: URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, 811 04 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47244895, proti žalovanej: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36234176, zastúpenej splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47234679, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo 22. septembra 2021 č. k. 20Csp/112/2018-172, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. určil, že úver zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver, číslo zmluvy: 6604148150, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou dňa 27.4.2016, je bezúročný a bez poplatkov; II. žalobkyni priznal právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100%.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.z.“); § 1 ods. 2, § 2 písm. a/ a b/, § 7 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. f/, i/, k/ a l/, § 11 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“).

Vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav veci: Zo zmluvy (Zmluva o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver č. 66041481505000) zistil, že žalovaná sa zaviazala poskytnúť žalobkyni bezúčelový revolvingový úver s výškou úverového rámca 500 eur, ročnou úrokovou sadzbou 26,28 %/11,88 %, výškou splátky 4 % z dlžnej čiastky, RPMN 38,7 %, priemernou RPMN 23,55 %, celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 590,74 eur, termínom splátok 20. deň v mesiaci. Z listiny - štandardnej európskej informácie o spotrebiteľskom úvere zistil, že listina nie je podpísaná zo strany žalobkyne ani žalovanej. Právny vzťah strán založený zmluvou z 27.4.2016 uzavretou medzi žalovanou ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom posúdil ako spotrebiteľský vzťah podľa § 52 a nasl. O.z. a podľa ZoSÚ. Keďže za účelom zabezpečenia čo najvyššej miery informovanosti spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom zákonodarca stanovuje obligatórne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, upravené v § 9 ods. 2 ZoSÚ, súd zameral dokazovanie na posúdenie predloženej zmluvy z hľadiska splnenia požadovaných náležitostí zmluvy.

Pokiaľ ide o obsahovú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. l/ ZoSÚ, žalobkyňa tvrdila, že žalovaná opomenula uviesť do obsahu zmluvy tzv. rozpis splátok, t. j. členenie splátok na splátky istiny,

splátky poplatkov a splátky úrokov, tu súd odkázal na závery Najvyššieho súdu v uznesení sp. zn.: 3Cdo/149/2017, ktorý uviedol, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Je však potrebné zdôrazniť, že uvedenie výšky splátky ako takej, je podstatnou obsahovou náležitosťou zmluvy a táto náležitosť v Zmluve chýba. V bode 33. zmluvy je uvedené, že výška mesačnej splátky je 4% z dlžnej čiastky (min. 12 eur). Z uvedeného podľa názoru súdu vôbec nevyplýva v akej výške je žalobkyňa povinná plniť splátku, ani akým spôsobom sa dozvie o výške dlžnej čiastky. Žalobkyňa teda zo zmluvy nemohla nadobudnúť vedomosť, v akých splátkach bude úver splácať tak, aby ho mohla aj reálne splatiť za predpokladu, že vyčerpá úverový rámec v plnej výške. Ak by žalobkyňa splácala úver len v označených minimálnych splátkach je pravdepodobné, že splátka by nepostačovala ani na úhradu úroku z dlžnej sumy a žalobkyňa by sa dostala do situácie, že úverová istina by narastala do neúmernej výšky, nakoľko výška splátky by na splatenie istiny nepripadla a nenastala by tak ani konečná splatnosť úveru. Pokiaľ ide o náležitosť Zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, a to označenie termínu konečnej splatnosti úveru, súd konštatoval, že v zmluve sa tento údaj vôbec nenachádza. Žalovaná argumentovala, že ide o revolvingový úver a preto nie je možné určiť presný termín konečnej splatnosti úveru. Súd dal do pozornosti, že pokiaľ ide o náležitosti úverovej zmluvy, ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ nerozlišuje medzi úvermi, ktoré sú poskytnuté jednorazovo a úvermi revolvingovými, preto aj v prípade revolvingového úveru táto náležitosť mala byť v zmluve uvedená. Absencia tohto údajja ešte viac prehĺbila neschopnosť žalobkyne posúdiť, dokedy a ako môže úver splatiť. Jediný údaj o tom, že úver by mal byť splatený do jedného roka (nie je zrejme odkedy a chýba aj označenie samotného termínu konečnej splatnosti) vyplýva z poznámky ** k bodu 37.: predpoklady výpočtu celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom, tu však súd uzatvoril, že ide o označenie predpokladu výpočtu podľa bodu 37. a nie o zrozumiteľný a určito označený termín konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ ide o absentujúci údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tu žalovaná namietala, že tento údaj vyplýva z úverových podmienok a nie je potrebné, aby všetky údaje boli na jednej listine. Žalovaná však súdu nepreukázala, že by žalobkyňi skutočne úverové podmienky predložila, nakoľko ich prevzatie nie je potvrdené žalobkyňou, takisto ani listina o štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere nie je podpísaná ani žalobkyňou, ani žalovanou. Prehlásenie žalobkyne o tom, že si úverové podmienky prevzala bolo len formálne začlenené do predtlačenej zmluvy, ktorej obsah žalobkyňa nemohla nijakým spôsobom ovplyvniť.

Žalobkyňa ďalej tvrdila, že v zmluve chýba uvedenie predpokladov ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ. Zákonodarcu v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Nepostačuje uviesť len výšku RPMN, ale aj spomínané predpoklady. Účelom tohto ustanovenia je, aby spotrebiteľ mal informácie o tom, z akých kritérií sa vychádza pri výpočte RPMN, inak by išlo pre neho len o strohý údaj obmedzujúci sa len na výšku RPMN, ktorý by pre neho nemal patričnú výpovednú hodnotu. V zmluve majú byť uvedené konkrétne parametre týkajúce sa konkrétnej zmluvy tvoriacej predmet konania, teda numerické uvedenie konkrétnych údajov tak, aby po ich dosadení do vzorca pre výpočet RPMN bolo možné túto RPMN určiť, pretože iba takýmto spôsobom je možné skontrolovať správnosť údajja o RPMN. Pokiaľ predpoklady pre výpočet RPMN v zmluve uvedené nie sú nemá spotrebiteľ možnosť preskúmať správnosť výpočtu RPMN, či žalovaná zohľadnila špecifické úverové podmienky v predmetnej úverovej zmluve (por. napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn.: 23CoCsp/32/2020). Súd konštatoval, že v Zmluve v poznámke ** k bodu 34. predpoklady použité pre výpočet RPMN boli síce vymenované, ale ich označenie (numerické uvedenie konkrétnych údajov) úplne chýba, napr. výška splátky atď.

Žalobkyňa ďalej uviedla, že v zmluve chýba údaj podľa § 9 ods. 2 písm. i/ - úroková sadzba. Žalovaná namietala, že úroková sadzba je uvedená v bode 32 - vyčerpaná čiastka nižšia ako 1.000 eur sa úročí sadzbou 26,28% ročne a vyššia ako 1.000 eur sadzbou 11,88%. Tu súd dal do pozornosti bod č. 35 zmluvy, z ktorého vyplýva, že odplata je 30,19%. Z uvedeného údajja nie je vôbec zrejme, či úver má byť úročený úrokovou sadzbou podľa bodu 32. alebo má žalobkyňa zaplatiť „odplatu“ vo výške 30,19%, prípadne oboje. Nie je zrejme ani to, čo mala žalovaná na mysli pri označení výšky „odplaty“ (má ísť o navýšenie úrokovej sadzby, poplatok za poskytnutie úveru, súčet úroku a poplatku za vedenie účtu?) Z uvedeného zmätočného označenia je potrebné konštatovať, že údaj o úrokovej sadzbe úplne chýba, teda ani táto náležitosť nebola splnená.

Súd tiež uviedol, že žalovaná nepostupovala s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti žalobkyne splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Z úradnej činnosti súd zistil, že na súde prvej inštancie prebehlo konanie sp. zn. 15Csp/86/2018, týkajúce sa hotovostného úveru a

revolvingového úveru č. 4604219626, kde úverovú zmluvu uzavreli žalobkyňa a žalovaná v ten istý deň - 27.4.2016, pričom úvery boli žalobkyni poskytnuté. Napriek uvedenému sa v zmluve ani inom dokumente nenachádza ani zmienka o iných úveroch alebo pôžičkách žalobkyne, ktoré nepochybne mali vplyv na jej schopnosť úver splácať, najmä ak súd vezme do úvahy výšku jej mesačného príjmu podľa bodu 26 Zmluvy - 400 eur.

S prihladnutím na predmet konania súd konštatoval, že žalobkyňou požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase rozhodovania súdu, resp. v čase podania žaloby na súd (začatia konania), čím bola podľa súdu splnená zákonná podmienka ustanovená § 137 písm. d/ CSP. Na základe vyššie uvedeného súd konštatoval, že úver je potrebné hodnotiť ako bezúročný a bezpoplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b/ a § 11 ods. 2 ZoSÚ a žalobe vyhovel.

V časti trov konania svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2 CSP. Vecne dôvodil plným úspechom žalobkyne v spore v prvostupňovom aj odvolacom konaní, z ktorého dôvodu jej priznal náhradu ako trov prvostupňového tak i (prvého) odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalovanej.

2. Proti tomuto (v poradí druhému) rozsudku súdu prvej inštancie podala včas odvolanie žalovaná, s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne navrhla jeho zmenu zamietnutím žaloby a priznaním žalovanej náhrady trov prvostupňového i odvolacieho konania. Rozsudok napadla z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ CSP. Žalovaná zastáva názor, že úverová zmluva je vyhotovená korektne a v súlade s obligatónnymi zákonnými náležitosťami.

Z charakteru revolvingového úveru vyplýva, že predmetná úverová zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú a preto nie je možné v úverovej zmluve určiť presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Neznamená to však, že veriteľ by tuto náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere opomenul. Ukončenie zmluvy je uvedené v úverových zmluvných podmienkach Hlavy 7 § 1 v znení: „Zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú a je možné ju písomne vypovedať. Ak ju vypoviete Vy, je výpovedná lehota 1 mesiac. Ak ju vypovieme my, je výpovedná lehota 2 mesiace. Výpovedná lehota začína plynúť dňom doručenia výpovede druhej zmluvnej strane.“ Ako dôkaz označila a predložila Úverové zmluvné podmienky. Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemusia byť nutne uvedené v jednom dokumente, za predpokladu, ak tieto náležitosti (náležitosti podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, resp. podľa článku 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v znení korigenda k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS /ďalej aj ako „smernica 2008/48/ES“/) sú vyhotovené písomne v inom dokumente alebo zachytené na inom trvalom nosiči a zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje jednoznačný a presný odkaz na tieto písomnosti alebo iné trvalé nosiče (v danom prípade odkaz na úverové zmluvné podmienky, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy). Uvedený právny názor žalovanej je v úplnom súlade s Rozsudkom Súdneho dvora EÚ z 9.11.2016 vo veci C-42/15, z ktorého citovala body 30, 33, 34, 36, 38 a 45. Samotná úverová zmluva vo svojej časti Zoznamuje Vás zvlášť s týmito ustanoveniami úverových podmienok uvádza: „Neoddeliteľnou súčasťou sú úverové podmienky s kódom ITK115P. Podpisom potvrdzujete, že ste úverové podmienky prevzali, že ste s nimi oboznámený(á), sú Vám všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považujete ich za dostatočne určité a prejavujete súhlas byť nimi viazaný (á). Zmluva teda obsahuje jednoznačné a presné odkazy na Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, as. (ďalej aj ako „ÚP“ alebo „ÚZP“), resp. ďalšie písomné dokumenty alebo iné trvalé nosiče, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, pričom žalobkyňa svojim podpisom potvrdila ich prevzatie. Rovnako sú podpísané aj Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré označila ako dôkaz a predložila. Pripomenula, že v súlade s Rozsudkom SD EÚ z 9.11.2016 vo veci C-42/15, sa nevyžaduje: aby žalobca ako klient bol skutočne oboznámený so všetkými svojimi právami a povinnosťami, ale aby sa žalobca mohol skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami“ (bod 34 Rozsudku); podpis písomnosti alebo iných dokumentov, na ktoré odkazuje zmluva o spotrebiteľskom úvere (bod 38 Rozsudku). Okrem tej skutočnosti, že úverové zmluvné podmienky sú bez výnimky vždy odovzdané klientovi pri uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sú taktiež dostupné na internetovej stránke veriteľa, pričom žalovaná ma za to, že úverové zmluvné podmienky zverejnené na internetovej stránke veriteľa spĺňajú definíciu trvalého nosiča podľa bodu 37 Rozsudku.

V prípade žalovanej úverovej zmluvy bol poskytnutý revolvingový úver, ktorý ma iný princíp čerpania ako hotovostný úver. Revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver. Držiteľ

revolvingového úveru má k dispozícii finančne prostriedky vo výške dohodnutého úverového rámca. Termín "revolvingový" znamená po slovensky "obnovujúci sa". Pri tomto type úveru je obnoviteľná finančná rezerva. S každou uhradenou mesačnou splátkou "klient sporí" čiastku, ktorú si v prípade potreby môže opäť požičať, a to bez akýchkoľvek zbytočných „papierovanie“. V danom prípade bola dojednaná výška úverového rámca 500 eur. Žalovaná v čase uzatvárania úverovej zmluvy nemala možnosť vedieť kedy a koľko z úverového rámca žalobkyňa vyčerpá. Preto bola výška mesačnej splátky stanovená na výšku 4% z dlžnej sumy. Okrem toho bola žalobkyňa každý mesiac informovaná o výške dlžnej sumy, o výške aktuálnej sumy na čerpanie, o týždennom limite a podobne. (Z hľadiska hospodárnosti žalovaná predložila výpisy len za tri mesiace). Obdobný právny názor zastáva v odôvodnení svojho rozsudku zo 7.10.2019 aj Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 22Csp/7/2019, z ktorého rozhodnutia citovala.

Uvádžanie duálnej úrokovej sadzby 26,28%/11,88% v úverovej zmluve je z dôvodu, že žalovaná ako veriteľ pri poskytovaní revolvingového úveru nemôže dopredu vedieť, aké čiastky bude žalobkyňa ako spotrebiteľ čerpať. Priamo v úverovej zmluve je však uvedené: „Vyčerpaná čiastka nižšia ako 1.000 eur sa úročí sadzbou 26,28% psa., vyčerpaná čiastka vyššia ako 1.000 eur sa úročí sadzbou 11,88%.“ Žalovaná preto považuje aj túto náležitosť za splnenú a uvedenú korektne v zmysle zákonného ustanovenia. Úroková sadzba je obligatórnou náležitosťou v zmysle ustanovenia § 9 ods. písm. i/ ZoSÚ. Odplata je rovnako obligatórnou náležitosťou úverovej zmluvy v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ ako samotná úroková sadzba. Citovala ust. § 53 ods. 6 O.z., § 1 ods. 1 a 4, § 1a ods. 1, 3 a 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 9 ods. 2 písm. z/ ZoSÚ.

Úverová zmluva č. 6604148150 bola uzatvorená dňa 27.4.2016. V zmysle vyššie uvedeného ustanovenia bol preto veriteľ povinný vychádzať z tabuľky pre 4. kalendárny štvrťrok 2015, kde je v riadku Kreditné karty RPMN je hodnota 23,55%, teda totožná s hodnotou uvedenou v úverovej zmluve. Ako dôkaz označila Súhrnné informácie o údajoch o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2015. Na základe podkladov ministerstva financií SR na stránke www.mfsr.sk o súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrťrok 2015 je stanovená výška priemernej RPMN na hodnotu 23,55%. V zmysle § 1a ods. 1 je prípustná odplata vo výške dvojnásobku priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov stanovenej podľa § 1 ods. 4. Zmluva obsahuje odplatu vo výške 30,19% teda prípustná v zmysle citovaného ustanovenia by bola až do výšky 47,10%. Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že výška odplaty je v zákonomnom rozmedzí. Súčasne je nevyhnutným uviesť, že úroková sadzba a odplata sú dve samostatné veličiny, ktoré sa od seba čiastočne líšia a rovnako sú každá z nich samostatnou obligatórnou náležitosťou.

Revolvingový úver je dynamický, neustále sa čerpajúci a dopĺňajúci úver, ktorý je dojednaný na dobu neurčitú, preto v čase podpisu úverovej zmluvy nie je možné jednoznačne a presne stanoviť výšku celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom. Nakoľko je výška celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom povinnou náležitosťou, ZoSÚ stanovil kritéria na jej určenie simulovaným výpočtom v zmysle prílohy ZoSÚ, pričom predpoklady použité pre jej výpočet sú stanovené priamo v úverovej zmluve nasledovne: „Predpoklady použité pre výpočet - čerpanie celej výšky úveru okamžite, bezhotovostne, v plnej výške, pri najvyšších poplatkoch a najvyššej úrokovej sadzbe. Poskytnutie úveru na obdobie jedného roka a splatenie v dvanástich mesačných splátkach s rovnakou výškou istiny. ZoSÚ v prílohe upravuje výpočet RPMN (S1 je interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každej splátky alebo platby poplatkov). Z popisu jednotlivých položiek vzorca je zrejmé, že pri výpočte RPMN zohráva dôležitú úlohu aj presný dátum, kedy došlo k prvému čerpaniu finančných prostriedkov. Na základe žalovanej úverovej zmluvy bol klientovi poskytnutý bezúčelový revolvingový úver, so stanoveným úverovým rámcom vo výške 500 eur. Žalovaná preto v čase uzatvorenia úverovej zmluvy nemala vedomosť o tom, kedy a v akej výške žalobkyňa ako klient bude čerpať prostriedky prostredníctvom karty. Z uvedeného dôvodu je možné vykonať len „imaginárny“ výpočet RPMN s vopred nakonfigurovanými predpokladanými údajmi. Predpoklady pre výpočet RPMN vychádzajú z prílohy ZoSÚ uvedené pod písmenom e) a f): „II. Dodatočné predpoklady na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov: e) Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez pevne určenej doby trvania, podľa ktorej sa spotrebiteľský úver musí splatiť úplne v rámci stanoveného obdobia alebo po ňom, pričom každá splatená časť spotrebiteľského úveru je prístupná na ďalšie čerpanie a takéto zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú povoleným prečerpaním, predpokladá sa, že: 1. spotrebiteľský úver sa poskytuje na obdobie jedného roka, počnúc dňom prvého čerpania, a že posledná splátka uskutočnená spotrebiteľom vyrovná zostatok istiny, úrokov a prípadných ďalších poplatkov, f) Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere inú ako povolené prečerpanie a inú ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez pevne stanovenej doby trvania uvedenú v predpokladoch ustanovených v písmenách d) a e), použijú sa tieto predpoklady, ak:

1. dátum alebo čiastka splátky istiny, ktorú má spotrebiteľ uskutočniť, sa nedá zistiť, predpokladá sa, že splátka sa uskutoční k najskoršiemu dňu uvedenému v zmluve o spotrebiteľskom úvere a vo výške najnižšej čiastky, ktorá je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Žalovaná preto zastáva názor, že svoju zákonnú povinnosť na uvedenie obligatórných náležitostí úverovej zmluvy si vzhľadom na typ úverovej zmluvy splnila korektne a v súlade so zákonným znením. V konaní doposiaľ nebola spochybňovaná bonita ani zo strany žalobkyne, ani zo strany súdu, preto žalovaná nemala dôvod preukazovať súdu jej preverovania, ktoré taktiež prebehlo v súlade so zákonnými požiadavkami: Citovala § 7 ods. 1 ZoSÚ s tým, že ustanovenie je nutné s ohľadom na prítomnosť neurčitých právnych pojmov vykladať v kontexte všeobecnej právnej úpravy, predovšetkým potom teleologickým výkladom. V tejto otázke výkladu možno poukázať na rozsudok Najvyššieho správneho súdu z 1. apríla 2015, č. J. 1 As 30/2015 - 39, ktorý v ods. 20 vymedzuje zmysel zakotvenia vyššie uvedenej povinnosti poskytovateľov spotrebiteľských úverov posudzovať bonitu spotrebiteľa predovšetkým ochranou spotrebiteľa pred rizikovými úvermi, a ďalej riešením problému rastúceho zadlženia domácností. Povinnosť veriteľa posudzovať pred uzavretím zmluvy bonitu spotrebiteľa pritom predstavuje

aj určitú záruku, že veriteľ bude pri poskytovaní úveru postupovať tak, aby spotrebiteľa do určitej miery chránil pred neschopnosťou splácať. Primárnym záujmom vyššie citovaného ustanovenia je potom ochrana spotrebiteľa pred nezodpovedným poskytnutím úveru. Žalovaná je subjektom poskytujúcim tisícky úverov mesačne, v podobe radu produktov od hotovostných bezúčelových úverov, cez účelové úvery na nákup tovaru, po revolvingové úvery spojené s kreditnými kartami. Záujmom veriteľa je zisk z poskytnutia úveru v podobe úroku dosiahnutého spotrebiteľovým riadnym splácaním. Záujmom veriteľa nie je a nemôže byť zámer následného vymáhania pohľadávok vzniknutých omeškaním dlžníka. To je zrejme už pri jednoduchej úvahe o zohľadňovaní nákladov takéhoto procesu vymáhania (napr. súdne poplatky, právne zastúpenie) a všeobecne známu problematickú vymožitelnosť podobných pohľadávok. Je teda nepochybné, že žalovaná bola motivovaná na dôkladné posudzovanie schopnosti splácať poskytnutý úver nielen ustanoveniami právnych predpisov, ale aj úplne zjavnými ekonomickými faktormi. Zároveň je z opísaného rozsahu podnikania žalovanej zrejme, že z dôvodov finančných a časových nemôže byť proces poskytovania úverov založený na ručnom spracovaní každej žiadosti o úver. Žalovaná tak okrem odbornosti svojich zamestnancov využíva tiež kombináciu tejto odbornosti a modernej technológie a s ňou spojenej automatizácie, ako je ostatne obvyklé u všetkých porovnateľných subjektov v jej odvetví. V rámci postupu v poskytovaní úveru napĺňa žalovaný svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity spotrebiteľa dôsledným zisťovaním jeho kreditného skóre, čiže credit scoringu, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík. Týmto procesom je posudzovaná spotrebiteľa príjmová a výdavková stránka a ďalej sa skúmajú klientske informácie o premenných hodnotách ako napr. vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Pre tento účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany klienta. Tento model je postavený na logickej regresii, kde sa jednotlivé dichotomické premenné opierajú o ďalšie. Pre každú produktovú líniu potom žalovaná využíva odlišný model pre zistenie kreditného skóre klienta. Rovnako tak sú nastavené hodnoty minimálneho skóre, ktorého nedosiahnutím je posudzovaná žiadosť zamietnutá. Uvedené posudzovanie bonity na základe parametrov vytvorených odbornými zamestnancami vykonáva automatizovaný systém. Vyššie načrtnutý postup a jeho nutnosť sa vo svojej podstate ničím nelíši napr. od situácie v poisťovníctve, kedy poisťovne obdobným spôsobom pri kontraktácii vyhodnocujú pomocou podobných matematických (štatistických) operácií poisťné riziko svojich poistencov a ich finančné krytie. Pre predchádzanie vzniku omeškania klienta s úhradou splátok zabezpečuje žalovaná kontrolu

bonity klienta, ktorej výsledkom je limit najvyššej mesačnej splátky. V rámci neho je overovaná schopnosť klienta splácať ďalšie finančne záväzky a hradíť nevyhnutné životné výdavky. Je zohľadňované rodinné postavenie klienta, najmä vyživovacia povinnosť, príjem partnera, prípadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ z takto uvedených informácií vznikne pochybnosť o pravosti tvrdenia klienta, pristupuje žalovaná k žiadosti o predloženie potvrdenia o výške príjmu alebo výpisu z bankového účtu, overenie údajov o zamestnaní a pod. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity klienta minimalizuje žalovaná kontrolou klienta v externých registroch. Využívane sú úverové registre SOLUS a NRKI. S ich pomocou sa zhromažďujú klientske informácie, ako je napr. existencia záväzkov, ich výška, historická platobná morálka klienta. Hodnotu informácií z týchto registrov je pritom potrebné považovať za významnú s ohľadom na skutočnosť, že poskytujú obraz o stave záväzkov u veľkého počtu veriteľov - dá sa povedať, že u prevažnej väčšiny relevantných inštitucionálnych veriteľov pôsobiacich na trhu. Žalobkyňa ako klient pri uzatváraní úverovej zmluvy uviedla, že je zamestnancom na dobu neurčitú v DSS a ZPS Horelica., jej čistý mesačný príjem predstavuje výšku 400 eur, príjem partnera predstavuje 700 eur, je vydatá,

má dve deti a býva vo vlastnom byte/dome. V období uzatvorenia žalovanej úverovej zmluvy žalovaná nemala súhlas zo Sociálnej poisťovne na overovanie klientmi uvádzaných informácií pri uzatváraní zmluvy, čo sa postupom času podarilo zmeniť a informácie o žiadateľoch o úver sú preverované v súčasnosti už aj v Sociálnej poisťovni. ZoSÚ vznikol transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. Transpozícia tejto smernice do slovenského právneho poriadku znamenala významný pozitívny krok v smere k žiaducej kultivácii trhu a potláčanie nezodpovedných a neférových poskytovateľov úverov. V tejto súvislosti si žalovaná poukázala na čl. 8 uvedenej smernice v spojení s bodmi 26 a 28 smernice, ktoré citovala. Uvedené dikcie smernice poukazujú na voľnú úvahu poskytovateľa úveru, či sú informácie, ktoré má k dispozícii na posúdenie bonity klienta dostačujúce, alebo či je nutné ich overiť pomocou iných údajov. Ako už bolo uvedené, žalovaná aktívne zisťuje kreditné skóre klientov, čím plní povinnosti stanovené uvádzanými právnymi predpismi. V prípade nízkej výpovednej hodnoty získaných údajov pristupuje k využitiu externých registrov. Poukázala na rozsudok štvrtej komory Súdneho dvora z 18. 12. 2014 vo veci C-449/13, CA Konzume Financie SA proti Ingrid Bakchus a ďalšie, z ktorého ods. 37, 38 a bod 2 výroku citovala.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaná nepochybila, keď tvrdenia žalobkyne považovala za dostatočné vzhľadom na neexistenciu dôvodných pochybností o pravdivosti tvrdenia žalobkyne, keď zároveň jej posúdenie nebolo založené len na týchto tvrdeniach žalobkyne. Žalovaná vyjadruje presvedčenie, že s ohľadom na sofistikovanú analýzu, ktorej bola žalobkyňa pri dojednaní úveru podrobená, splnila podmienky zákona, kedy miera preverenia zodpovedá čiastke, a teda postupovala v danej veci s odbornou starostlivosťou. Zákon a priori nestanovuje povinnosť preskúmania dát, žalovaná ako veriteľ však v prípadoch pochybností zabezpečuje dodatočné dáta, a to nad rámec svojich povinností. Jedným z dôvodov nadštandardnej kontroly je zámer veriteľa za každých okolností poskytnúť úver takej osobe, ktorá ho bude schopná splácať, pretože poskytovanie úverov klientom neschopným plniť svoje záväzky by bolo v rozpore so zámerom a záujmami veriteľa.

ZoSÚ sa rovnako ako všetky ostatné súkromnoprávne predpisy odvíja predovšetkým od zásady autonómie vôle, ktorá sa tak logicky prejavuje predovšetkým v rokovaní subjektov právnych vzťahov, spotrebiteľské úvery nevynímajúc. Rovnako pokiaľ ide o ustálenú rozhodovaciu prax, ktorá tiež apeluje na interpretáciu v prospech platnosti zmluvy (sp. zn. II. ÚS 571/2006, I. ÚS 625/2003, ad.).

Žalovaná súčasne poukázala na skutočnosť, že v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ sa neupravuje spôsob, akým má veriteľ posudzovať schopnosť klienta splácať úver, odkazuje len na odbornú starostlivosť. Vzhľadom na uvedené má žalovaná za preukázané, že túto povinnosť si žalovaná v zmysle zákona dostatočne a dôsledne splnila. Ako dôkaz označila a predložila Info o skúmaní bonity z interného systému.

Záverom poukázala na priložené rozsudky, ktorých predmetom bolo vyhodnotenie rovnakého zmluvného typu, aký je predmetom tohto konania a súdy vyhodnotili náležitosti úverových zmlúv za správne a v súlade so zákonom. (rozsudok Okresného sudu Bratislava I v konaní vedenom pod sp.zn. 23Csp/13/2019, rozsudok Okresného sudu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 37Csp/23/2021).

3. Žalobkyňa k odvolaniu žalovanej uviedla, že ho navrhuje odmietnuť podľa § 396 písm. c/ CSP, keďže bolo podané neoprávnenou osobou, keďže bolo podpísané advokátskou koncipientkou, ktorá nie je v konaní oprávnenou osobou na podpísanie a podanie odvolania v mene právneho zástupcu žalovanej alebo žalovanej. Citovala § 359 CSP s tým, že z elektronického súdneho spisu nevyplýva, že by do konania bola doložená substitučná plná moc, a preto advokátska koncipientka nebola splnomocnená na podanie odvolania. Alternatívne navrhla odvolanie zamietnuť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobkyňa sa absolútne nestotožňuje s názormi a právnou argumentáciou v odvolaní, podľa nej súd prvej inštancie rozhodol správne a žalobkyňa považuje rozhodnutie za vecne, skutkovo a právne správne. Žalobkyňa sa pridrižiava svojej vecnej, skutkovej a právnej argumentácie uvedenej v doterajšom konaní. V zmluve o spotrebnom úvere, ktorá bola uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou absentovali podstatné náležitosti vyžadované priamo zo zákona a ich formy. Žalovaná ako silnejšia sporová strana mala dbať toho času na to, aby bola Zmluva o spotrebiteľskom úvere v súlade so ZoSÚ.

Pokiaľ žalovaná poukazuje v odvolaní (str. 2) na rozsudok SD EÚ z 9.11.2016 vo veci C-42/15, žalobkyňa nesúhlasí s aplikáciou tejto časti rozsudku SD EÚ na túto sporovú vec čisto z formálneho dôvodu euro-konformného výkladu, a v nasledujúcich bodoch žalobkyňa uvádza, na základe akých dôvodov.

V prípadoch, kedy vnútroštátne súdy rozhodujú o sporoch medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa zákona, resp. smerníc, sa bude jednať o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES č. 2008/48 (ďalej len „Smernica“) priamy účinok. Nakolko

priamy účinok Smernice do úvahy neprichádza, vnútroštátne súdy musia skúmať, či Smernici môžu priznať nepriamy účinok, a teda či môžu vykladať zákon euro-konformne. Nejedná sa teda o automatické nastúpenie nepriameho účinku Smernice, ale súdy musia tento nepriamy účinok Smernice podrobiť testu, aby vedeli, či ho vzhľadom na právnu povahu Smernice môžu aplikovať pri výklade vnútroštátneho zákona. "Uznané vnútroštátne výkladové metódy vytvárajú právny rámec pre realizáciu povinnosti súladného výkladu... To ale neznamená, že tieto metódy môžu viesť k akémukoľvek výsledku, len aby bol dosiahnutý cieľ Smernice". Súdny dvor EÚ sám stanovil medze, ktoré súladný výklad má, hoci by sa opieral o uznanú vnútroštátnu metódu. Súdny dvor tieto medze prehľadne zhrnul vo veci Adeneler, C-212/04, Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4.7.2006, keď uviedol, že "povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva (pozri analogicky rozsudok zo 16.6.2005, Pupino, C-105/03, Zb. s. I-5285, body 44 a 47)". Obdobne sa v tejto veci vyjadruje tiež rozsudok SD EÚ vo veci Impact, C-268/06, z 15.4.2008, body 95, 100, 103 a ďalšie rozsudky SD EÚ. Podľa explicitného znenia ZoSÚ v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, by súdy, ak by po Rozsudku C-42/15 vyložili toto ustanovenie euro-konformne tak, že zmluva nemusí obsahovať členenie splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, odignorovali vnútroštátne právo, ktoré by nahradili Smernicou (čo je postup typicky uplatňovaný pri priamom účinku smerníc). V takej situácii pri otázke kedy je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov, doslova sú ignorované zákonom požadované podstatné náležitosti v čase uzavretia zmlúv o spotrebiteľskom úvere. V tomto kontexte nie je postačujúce len odkázať na tzv. potrebu euro-konformného výkladu pre rozsudok SD EÚ a následne iba očakávať tzv. „amnestiu“ dodávateľov, ktorí uzatvárali zmluvy so spotrebiteľmi, pre ktoré si dnes spotrebiteľia musia hájiť svoje práva na súdoch. Nie je sa z týchto dôvodov možné stotožniť s argumentáciou žalovanej, ktorá poukazovala, že obdobné zmluvy boli uzatvorené s početným množstvom klientov. Takýto záver by totiž úplne odignoroval platnú a účinnú právnu úpravu v čase uzavretia zmluvy, nakoľko by všetky závery SD EÚ mali pôsobiť spätne v spojení s výkladom Smernice. Takisto by takýto žalovanou uvedený záver sa priecil zásade ochrany spotrebiteľa, nakoľko by rozsudky SD EÚ v spojení so Smernicou boli vykladané v neprospech spotrebiteľa a to aj napriek tomu, že Európska únia („EÚ“) sa zameriava v rámci svojej činnosti aj v podstatnej časti na ochranu spotrebiteľa v členských štátoch EÚ, o čom svedčí aj čl. 38 Charty základných práv EÚ („Charta“). Žalobkyňa týmto svojím tvrdením nezastáva jednostranné riešenie sporov bez ohľadu na skutkový stav v prospech spotrebiteľov, ale v tomto vyjadrení k odvolaniu žalovanej prioritne uvádza z akého dôvodu pri euro-konformnom výklade by dochádzalo k porušeniu samotnej zásady zákazu retroaktivity, zásady právnej istoty, odignorovania vnútroštátnych predpisov platných a účinných v čase vzniku právnych vzťahov a v neposlednom rade aj zásade ochrany spotrebiteľa, ako aj čl. 38 Charty.

Bránia účinky smerníc a k nim príslušná judikatúra SD EÚ ako Rasmussen, C-441/14, EU:C:2016:278, Pfeiffer, C-397/01 až C-403/01, EU:C:2004:584 body 113 a 114, Kucukdeveci C-555/07, EU:C:2010:21, bod 48, Impact, C- 268/06, EU:C:2008:223, bod 100; Dominguez, C-282/10, bod 25,27, a Association de médiation sociale, C-176/12, EU:C:2014:2, bod 38, takej vnútroštátnej praxi, podľa ktorej k záveru o euro-konformnom výklade dospel vnútroštátny súd bez použitia výkladových metód a bez náležitého zdôvodnenia?

Ak po použití výkladových metód, akými sú najmä teleologický výklad, autentický výklad, historický výklad, systematický výklad, logický výklad (metóda a contrario, metóda reductione ad absurdum) a po použití vnútroštátneho poriadku ako celku s cieľom dosiahnuť cieľ v článku 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 dospeje súd k záveru, že euro-konformný výklad smeruje k stavu contra legem, je v takom prípade, porovnávajúc napríklad vzťahy pri diskriminácii alebo ochrane zamestnancov, možné priznať uvedenému ustanoveniu Smernice na účely ochrany podnikateľov voči spotrebiteľom pri úverových vzťahoch priamy účinok a ponechať ako neuplatnené euro-nekonformné ustanovenie zákona?

Stručne zhrnuté, tak Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.2.2018 vyslovil názor, že síce zákonodarca pregnantnejším spôsobom zmenou zákona zareagoval na rozsudok SD EÚ, ale aj v starých veciach pred zmenou zákona treba dosiahnuť v súdnom konaní ten istý výsledok, a to euro-konformným výkladom pôvodného ustanovenia.

Krajský súd v Prešove sa vyjadril v Návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-485/19 tak, že plne chápe mimoriadne dôležitý cieľ, ktorý vymedzil Najvyšší súd Slovenskej republiky. Aj predkladajúci súd veľmi dôsledne vždy sleduje euro-konformný výklad a cieľ Smernice. Problém spočíva v tom, ako sa tento cieľ má dosiahnuť. Totiž, kým judikatúra Súdneho dvora EÚ predpokladá pre naplnenie euro-konformného výkladu 1. použiť výkladové metódy a 2. použiť celý právny poriadok, aby

sa dosiahol cieľ Smernice, nie contra legem, tak z odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci 3Cdo/146/2017 výkladové metódy nie sú poznateľné a nie je zrejmé, akým postupom dospel Najvyšší súd SR k euro-konformnému výkladu.

Predkladajúci súd totiž pri použití jednotlivých výkladových metód dospel k názoru, že euro-konformný výklad problematickej časti zákona, ktorá priznala právo spotrebiteľom na špecifikáciu splátok úveru, by znamenal výklad contra legem, pričom ide o horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami na základe Smernice, v dôsledku čoho je priamy účinok smernice nemožný. Predkladajúci súd si uvedomuje, že pre dosiahnutie cieľa Smernice za určitých okolností možno euronekonformné ustanovenie zákona neuplatniť, no je toho názoru, že by muselo ísť o tak závažné spoločenské vzťahy, akými je napríklad diskriminácia (Rasmussen, C-441/14) či ohrozenie zdravia zamestnancov (Pfeiffer, C-397/01 až C-403/01). Predkladajúci súd je v dileme, či ochrana podnikateľov pri poskytovaní peňazí spotrebiteľom vyžaduje, aby súd konal contra legem a to na úrovni priameho účinku Smernice proti záujmom širokých vrstiev spotrebiteľov, na strane ktorých mohla vzniknúť dôvera v znenie zákona. Spotrebiteľia (najmä tí, ktorí sú sociálne slabší) napriek textu zákona tak prehrávajú súdne spory a súdne trovy sú častokrát značne zaťažujúce.

Súd dospel k záveru, že po vykonaní výkladových metód nestoja proti sebe dva výklady, kedy by bolo možné uprednostniť euro-konformný, a tak dosiahnuť cieľ Smernice aj bez zmeny textu zákona. Naopak, je evidentné, že zákonodarcu urobil chybu a chybu explicitne priznal aj v dôvodovej správe k reparujúcejmu zákonu. Ak by súd prehliadal jasný text zákona, ktorý bol rozporný so Smernicou, konal by tak v rozpore so záujmami jednotlivcov, navyše fyzických osôb - spotrebiteľov a v rozpore s ich dôverou v literu zákona. V takom prípade sa javí, že pravidlo: „eurokonformne - Ano, contra legem - Nie“ by prestalo platiť a nadobudlo rozmer obsolétosti a Smernica by nahradila zákon členského štátu.

V prípade ak Slovenská republika prijala ustanovenie, ktoré išlo vskutku nad rámec Smernice, tak rozhodovanie o nárokoch spotrebiteľov sa nemôže priečiť zásade právnej istoty, zásade zákazu retroaktivity a bez absencie akéhokoľvek reštriktívneho výkladu s odkazom na tzv. euro-konformný výklad práva. Rovnako tak nesprávny legislatívny postup Slovenskej republiky nemôže byť na ujmu občanom Slovenskej republiky, a už vôbec nie na ujmu spotrebiteľom, ktorým sa prostredníctvom právnych predpisov Slovenskej republiky, ako aj práva EÚ poskytuje väčšia ochrana.

S poukazom na predchádzajúce žalobkyňa uvádza rozsudok ESLP vo veci Simecki proti Chorvátsku (sťažnosť č. 15253/10), v ktorom ESLP konštatoval, že riziko akejkoľvek chyby zo strany štátu musí znášať samotný štát a omyly nesmú byť napravné na náklady dotknutého jednotlivca. Právo na prístup k súdu nie je absolútne a môže byť podrobené obmedzeniam, ktoré však nesmú limitovať prístup jednotlivca takým spôsobom alebo v takom rozsahu, že bude porušená samotná podstata tohto práva. Obmedzenie nebude zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ak nesleduje legitímny cieľ a ak neexistuje primeraný vzťah proporcionality medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom.

S účinnosťou od 1. júla 2016 platí na Slovensku nový procesný kódex, podľa ktorého má relevanciu ustálená rozhodovacia prax, a za určitých okolností Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za ustálenú rozhodovacia prax aj také rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré nie je v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu a stanovísk súdov SR. Spomínané rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v bode 25 napriek tomu, že pri presadzovaní euro-konformného výkladu nie je založené na vykonaní výkladových metód, tak aj tak sa stalo základom pre ustálenú rozhodovacia prax a pre predkladajúci súd má procesnú relevanciu. Vzhľadom na diametrálne odlišný výsledok, ku ktorému dospel predkladajúci súd po vykonaní výkladových metód, ako aj vzhľadom na reakcie odbornej praxe, vznikli otázky relevancie judikatúry Súdneho dvora EÚ k nepriamemu účinku smerníc.

Pevnou súčasťou a dôležitým základom judikatúry SD EÚ pre záver o euro-konformnom výklade je použitie a identifikovanie výkladových metód. Berúc na to zreteľ dospel predkladajúci súd k dileme, či pri vážnych pochybnostiach o ustálenej rozhodovacej praxi, ktorú posúdil predkladajúci súd pri presadzovaní nepriameho účinku smernice ako contra legem, možno ospravedlniť túto ustálenú prax o euro-konformnom výklade bez toho, aby bola založená na použití a identifikovaní výkladových metód, akými sú najmä teleologický výklad, autentický výklad, historický výklad, systematický výklad, logický výklad (metóda a contrario, metóda reductione ad absurdum) a ďalšie.

Podľa názoru žalobkyne vo vzťahu k vyššie uvedenému uvádza, že vnútroštátnemu súdu prislúcha vykladať vnútroštátne právo, ktoré bolo účinné v čase relevantných skutkových okolností, v čo najväčšej možnej miere a bez toho, aby sa požadoval výklad contra legem, v súlade s právom Únie. Vnútroštátny súd nemôže platne zastávať názor, že vnútroštátne ustanovenie nie je možné vykladať v súlade s právom Únie iba preto, že toto ustanovenie bolo v minulosti vykladané spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s týmto právom. Vnútroštátny súd má zohľadniť vnútroštátne právo ako celok a uplatniť výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva.

Spojením historického výkladu skúmanej právnej normy s princípom právnej istoty, použitím všetkých ostatných výkladových metód ako aj porovnaním znenia právnych noriem obsiahnutých na rôznych miestach ZoSÚ, nie je možné dotknutému ustanoveniu Smernice priznať nepriamy účinok v znení ZoSÚ účinného do 30.4.2018.

Vzhľadom na vyššie uvedený skutkový stav, zákonnú úpravu platnú a účinnú v čase uzavretia zmluvy, tak žalobkyňa dostatočným spôsobom preukázala, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere má byť bezúročná a bez poplatkov. A to z toho dôvodu, lebo v zmluve nie je stanovená konkrétna výška istiny a ani konkrétna výška úroku a ani konkrétna výška iných poplatkov podľa zmluvy, ako ani nie je stanovená sadzba pre výpočet RPMN. Samotná žalovaná na str. 6 odvolania poukazuje na výpočet RPMN ako na výpočet „imaginárny“. Takáto zmluvná úprava, aká je v predmetnej Zmluve o spotrebiteľskom úvere, neposkytuje dostatok informovanosti pre spotrebiteľa a podľa platného a účinného zákona v čase uzavretia predmetnej zmluvy zákonne nemôže obstať.

„V spojitosti s tým vyslovila sťažovateľka názor, že „rozdielnou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu dochádza k porušeniu princípu rovnosti na spravodlivý proces ako i princípu právnej istoty“. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty [(čl. 1 ods. 1 ústavy), napr. PL. ÚS 36/95], ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. m. m. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (mutatis mutandis PL. ÚS 21/00 a PL. ÚS 6/04).

So zreteľom na označené rozsudky najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že v danom prípade došlo k porušeniu princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, a tým i k porušeniu zásady právnej istoty. Najvyšší súd totiž v tomto prípade rozhodol odlišným spôsobom ako prv v prípade skutkovo i právne obdobných veciach bez toho, aby v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol argumenty, pre ktoré bola v danej veci sťažovateľkinmu právu poskytnutá odlišná ochrana, než v jej iných označených konaniach. Argumentácia najvyššieho súdu musí pritom byť spoľahlivým vodidlom pre obdobné situácie aj v budúcnosti. Okrem porušenia zásady právnej istoty najvyšší súd zároveň zanedbal svoju zákonom ustanovenú povinnosť pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania.“ (I. ÚS 197/07).

„Materiálny právny štát je vystavaný, okrem iného, na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takej dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná miera právnej istoty občanov; táto je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou orgánov verejnej moci aplikujúcich právo, lebo najskôr aplikáciou a interpretáciou právnych noriem sa vytvára vo verejnosti vedomie toho, čo je a čo nie je právom. Stabilitu práva, právnu istotu jednotlivca a v končenom dôsledku tiež mieru dôvery občanov v platné právo a v inštitúcie právneho štátu ako také preto ovplyvňuje aj to, akým spôsobom orgány aplikujúce právo, teda predovšetkým súdy, ktorých základnou úlohou je poskytovať ochranu právam, pristupujú k výkladu právnych noriem aj s ohľadom na existujúcu judikatúru. Ostatne, na takom význame judikatúry je vybudovaná aj doterajšia rozhodovacia prax ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý považuje za zákon v materiálnom zmysle aj judikatúru súdov (porov. Kruslin v. Francúzsko z 24. apríla 1990, Mueller a spol. v. Švajčiarsko z 24. mája 1988 a pod). V žiadnom prípade nemožno akceptovať výklad, podľa ktorého netreba rešpektovať existujúcu judikatúru k riešenému problému...“ (I. ÚS 407/2010).

„Materiálny právny štát sa nezakladá na zdanlivom dodržiavaní práva či na formálnom rešpektovaní jeho obsahu spôsobom, ktorý predstiera súlad právne významných skutočností s právnym poriadkom. Podstata materiálneho právneho štátu spočíva v uvádzaní platného práva do súladu so základnými hodnotami demokraticky usporiadanej spoločnosti a následne v dôslednom uplatňovaní platného práva bez výnimiek založených na účelových dôvodoch.“ (PL. ÚS 17/08).

„...ten, kto konal, resp. postupoval na základe dôvery v platný a účinný právny predpis (jeho ustanovenie), nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný.“ (PL. ÚS 36/95).

Na základe predchádzajúcich bodov žalobkyňa preukázala, na základe akých dôvodov nie je možné jednoznačne aplikovať závery Rozsudku SD EÚ vo veci C-42/15 na predmetnú vec. Žalobkyňa upriamuje pozornosť aj na skutočnosť, kedy predložená listina neobsahuje podpis žalobkyne, a zároveň absentuje preukázanie skutočnosti, že žalobkyňa bola oboznámená s úverovými podmienkami. Uvedené žalovaná nepreukázala napriek poukázaniu na Rozsudok SD EÚ vo veci C-42/15, ktorého aplikovania sa domáha v podanom odvolaní.

Vzhľadom k vyššie uvedenému žalobkyňa zastáva názor, že prvoinštančný súd v rámci svojho rozhodovania rozhodol správne, a to v zmysle právnych predpisov, ustálenej judikatúry a v súlade

s euro-konformným výkladom. Odvolanie žalovanej v podanom rozsahu a obsahu nerefektuje práva spotrebiteľa, práve naopak uprednostňuje a nad rámec zákona priznáva práva žalovanej.

Žalobkyňa sa nestotožňuje s tvrdeniami žalovanej uvedenými v odvolaní nakoľko Zmluva o spotrebiteľskom úvere postráda viaceré obligatórne náležitosti explicitne uvedené v § 9 ods. 2 ZoSÚ. V rozsahu odvolania a k náležitostiam vzťahujúcim sa k RPMN poukazuje žalobkyňa ut supra, že je zakázané postupovať retroaktívne v neprospech spotrebiteľa a opomínať tak platnú a účinnú právnu úpravu, k čomu by dochádzalo postupom navrhovaným žalovanou. Podľa ZoSÚ i nesprávne určenie RPMN v zmluve má za následok bezúčnosť a bezpoplatkovosť zmluvy. Táto skutočnosť bola žalobkyňou prezentovaná už v predchádzajúcich vyjadreniach, pričom na tejto argumentácii i naďalej zotráva.

Zo znenia zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že v zmluvách o spotrebiteľských úveroch sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Správne pritom v rozsudku súd v bode 22 odôvodnenia uvádza, že v Zmluve o spotrebiteľskom úvere absentujú kritéria výpočtu RPMN ako obligatórnej súčasti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Samotná hodnota RPMN je v tomto zmysle len číslom, ktorá neposkytuje spotrebiteľovi žiadnu ochranu, akú vyžaduje uzatvorenie zmluvného vzťahu so spotrebiteľom. Zároveň, ako aj prvoinštančný súd poukazuje, dochádza k rozporu medzi hodnotami RPMN v rôznych častiach zmluvy. Zmluvné podmienky sú nejasné a chaotické.

Na základe týchto dôvodov sa žalobkyňa nestotožňuje s odvolaním žalovanej a postup súdu prvej inštancie považuje za správny. Dôvody žalovanej na podanie odvolania v prevažnej miere nerefektujú prečo neboli potrebné náležitosti uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ale iba upriamuje pozornosť na to, že podľa jej názoru neboli potrebné. Takýto názor žalovanej žalobkyňa v celom rozsahu popiera, a argumentačne odkazuje na toto vyjadrenie v spojení s judikatúrou, ktoré podporujú tvrdenia žalobkyne. V zmysle zákona platného v čase podpisu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v zmysle § 11 ZoSÚ sa za bezúčnosť a bezpoplatkový úver považoval taký, ktorý nespĺňal predpísané náležitosti. Vychádzajúc z tohto zákonného ustanovenia je nepochybné, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou taxatívne predpísané náležitosti nespĺňa, a teda ju nemožno posudzovať inak ako za Zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzatvorenú ako bezúčnosť a bezpoplatkovú. Žalobkyňa na základe dôvodov uvedených v predchádzajúcich bodoch tohto vyjadrenia dostatočne dôvodne preukázala, prečo sa nestotožňuje s odvolaním žalovanej v plnom rozsahu, prečo zotráva na svojich vyjadreniach, právnych prednesoch a argumentácii, ktoré prezentuje od podania žaloby, a prečo by mal byť predmetný rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny odvolacím súdom potvrdený a odvolanie v celom rozsahu zamietnuté.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli odvolacieho súdu a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie treba navzdory námietkam žalovanej považovať za vecne správny.

5. K námietke žalobkyne o podaní odvolania neoprávnenou osobou (koncipientkou advokáta/splnomocnenkyne žalovanej) odvolací súd uvádza, že splnomocnenkyňa žalovanej na výzvu odvolacieho súdu z 24.1.2023 pod č. k. 10 CoCsp/3/2022-272 v jej podaní z 31.1.2023 súdu doručila Poverenie z 2.11.2021 na zastúpenie advokáta/splnomocnenkyne žalovanej advokátskou koncipientkou Mgr. Denisou Plačkovou, oprávňujúce ju aby v rozsahu poverenia a so súhlasom klienta/žalovanej v predmetnom konaní spísala a podpísala odvolanie voči rozsudku sp. zn. 20Csp/112/2018 z 22.9.2021. S poukazom na § 16 ods. 2 zák. č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient alebo aj iný zamestnanec advokáta, tým splnomocnenkyňa žalovanej vytykanú vadu pri podávaní odvolania odstránila.

6. Súd prvej inštancie predovšetkým správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobkyňou a žalovanou ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy. V konaní bolo nesporné, že zmluvný vzťah medzi stranami konania, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, napĺňa definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy, ako i spotrebiteľského úveru.

V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, podľa ktorého je potrebné považovať spotrebiteľský úver, poskytnutý žalovanou žalobkyňi na základe zmluvy, za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b/ a § 11 ods. 2 ZoSÚ, a to aj z dôvodu hrubého porušenia povinností žalovanou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa/žalobkyne splácať spotrebiteľský úver (§ 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 ZoSÚ) aj z dôvodu absencie podstatných náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f/, i/, k/, l/, ZoSÚ (§ 11 ods. 1 písm. b/) v zmluve, z ktorého dôvodu žalobe vyhovel, keď správne konštatoval, že žalobkyňou požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase rozhodovania súdu, resp. v čase podania žaloby na súd (začatia konania), čím bola splnená zákonná podmienka ustanovená § 137 písm. d/ CSP.

7. Podľa § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ: (1) Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. (podľa poznámky 17/ - napríklad § 92a zákona č. 483/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov)

Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ v znení účinnom od 1.1.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.(podľa poznámky 18ba - § 137 ods. c/ a d/ Civilného sporového poriadku).

Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva.

Na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch (ods. 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS).

Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy bonitu dlžníka má chrániť spotrebiteľa pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti, čím prispieva k dosiahnutiu cieľa smernice, ktorým má zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv, prekračujúcich ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti (porov. rozhodnutie Súdneho dvora EÚ z 27. marca 2014 vo veci C-565/12 (LCL Le Crédit Lyonnais SA proti Fesihovi Kalhanovi).

Členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice a prijmú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce (článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS).

Ustanovenie § 7 ods. 1 ZoSÚ zakotvuje povinnosť veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver na základe relevantných a aktuálnych informácií. Toto ustanovenie by malo zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosti spotrebiteľa splácať úver a správať sa tak obozretne, jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu

dôsledkov nezodpovedného požíčavania si finančných prostriedkov na strane spotrebiteľov (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18.6.2019 sp. zn. 10Co/6/2019).

Následok (t. j. že úver je bezúročný a bez poplatkov) v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti v zmysle § 11 ods. 2 (veta druhá a nasl.) zaviedla novela ZoSÚ, zákon č. 352/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 394/2011 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Podľa dôvodovej správy týmto sa dosiahne pôvodný zámer predkladateľa stanoviť určité dôsledky porušenia povinností ustanovených ZoSÚ. Jedná sa o súčasť dôslednej ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa a je transpozíciou všeobecnej požiadavky smernice 2008/48/ES na stanovenie účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií. Mechanizmus by mal motivovať veriteľa a zároveň prinášať spotrebiteľovi finančnú výhodu v prípade pochybenia veriteľa. ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalovanej ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzovala a vyhodnocovala. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezaväzuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Súd prvej inštancie dôvodil, že žalovaná nepostupovala s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti žalobkyne splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, keď súd prvej inštancie z úradnej činnosti zistil, že na súde prvej inštancie prebehlo konanie pod sp. zn. 15Csp/86/2018, týkajúce sa hotovostného úveru a revolvingového úveru č. 4604219626, kde úverovú zmluvu uzavreli žalobkyňa a žalovaná v ten istý deň - 27.4.2016, pričom úvery boli žalobkyňi poskytnuté, napriek uvedenému sa v zmluve ani inom dokumente nenachádza ani zmienka o iných úveroch alebo pôžičkách žalobkyne, ktoré nepochybne mali vplyv na jej schopnosť úver splácať, najmä ak súd vezme do úvahy výšku jej mesačného príjmu podľa bodu 26 Zmluvy - 400 eur.

Žalovaná v odvolaní uviedla, že žalobkyňa ako klient pri uzatváraní úverovej zmluvy uviedla, že je zamestnancom na dobu neurčitú v DSS a ZPS Horelica, jej čistý mesačný príjem predstavuje výšku 400 eur, príjem partnera predstavuje 700 eur, je vydatá, má dve deti a býva vo vlastnom byte/dome. S ohľadom na sofistikovanú analýzu, ktorej bola žalobkyňa pri dojednaní úveru podrobená, žalovaná podľa nej splnila podmienky zákona, kedy miera preverenia zodpovedá čiastke, a teda postupovala v danej veci s odbornou starostlivosťou. Zákon a priori nestanovuje povinnosť preskúmania dát, žalovaná ako veriteľ však v prípadoch pochybností zabezpečuje dodatočné dáta, a to nad rámec svojich povinností. Jedným z dôvodov nadštandardnej kontroly je zámer veriteľa za každých okolností poskytnúť úver takej osobe, ktorá ho bude schopná splácať, pretože poskytovanie úverov klientom neschopným plniť svoje záväzky by bolo v rozpore so zámerom a záujmami veriteľa. Žalovaná súčasne poukázala na

skutočnosť, že v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ sa neupravuje spôsob, akým má veriteľ posudzovať schopnosť klienta splácať úver, odkazuje len na odbornú starostlivosť. Vzhľadom na uvedené mala žalovaná za preukázané, že túto povinnosť si žalovaná v zmysle zákona dostatočne a dôsledne splnila. Ako dôkaz označila a predložila Info o skúmaní bonity z interného systému.

Odvolačný súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaná nepostupovala s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti žalobkyne splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. V zmluve sa síce uvádzajú údaje o klientovi a o zdrojoch jeho príjmu (žalobkyňa je vydatá, má vlastné bývanie, má 2 vyživovacie povinnosti, je zamestnaná od 02/2013 v DSS a ZPS Horelica, jej čistý mesačný príjem je 400 eur a jej partnera 700 eur), čo však nie je postačujúce. Je nepochybné, že vzhľadom k uvedeným údajom bolo povinnosťou žalovanej ako veriteľa, s prihliadnutím na spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy, náležite skúmať bonitu dlžníčky, pričom vzhľadom k tomu, že je vydatá, má 2 vyživovacie povinnosti, bolo potrebné skúmať úverové zaťaženie rodiny ako takej, t. j. dlžníčky ako aj jej manžela, pričom len pri takomto postupe mohla žalovaná ako veriteľ náležite zistiť a posúdiť schopnosť spotrebiteľky splácať spotrebiteľský úver a splniť tak povinnosť uloženú veriteľovi v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Správne súd prvej inštancie poukázal na uzavretie inej úverovej zmluvy medzi rovnakými stranami v rovnaký deň a na to, že prebiehal spor o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti aj tohto iného úveru na súde prvej inštancie pod sp. zn. 15Csp/86/2018, obe strany zastúpené rovnakými splnomocnenkýňami ako v predmetnom konaní tak mali vedomosť aj o inom úverovom zažatí žalobkyne ako predmetným úverom. Žalovaná síce predložila výpisy z účtu žalobkyne Clubcard kreditnej karty Premium a listinu označenú ako „ÚVĚROVÁ ZPRÁVA“ na preukázanie posudzovania bonity žalobkyne, z ktorých však nevyplýva, že by žalovaná zistené informácie aj s odbornou starostlivosťou akokoľvek analyzovala, posudzovala a že by vôbec prihliadala na údaje zo všetkých príslušných databáz a registrov za účelom posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalovaná nepreukázala, že za účelom posudzovania bonity od žalobkyne vyžiadala dostatočné doklady preukazujúce jeho výdavky a príjmy. Vo vzťahu k príjmom sa v úverovej správe uvádza, že žalobkyňa predložila 3 výpisy z bankového účtu s viditeľnou mzdou, výpisy mali byť prílohou správy, prílohy správy však žalovaná nepredložila. Podľa listinného dôkazu „ÚVĚROVÁ ZPRÁVA“ žalovaná vychádzala z príjmu uvedeného žalobkyňou v žiadosti o úver 400 eur a príjmu jej partnera 700 eur (bez uvedenia či sa jedná o manžela a existujúce majetkové spoločenstvo), bez uvedenia zdroja informácie z celkových mesačných nákladov domácnosti na bývanie 110 eur, z toho že životné minimum na dospelých členov domácnosti a 2 vyživované deti predstavuje spolu sumu 300 eur a taktiež mala žalovaná vedomosť o výdavkoch žalobkyne na splátky úverov iným spoločnostiam z NRKI v sume 478 eur mesačne a o výdavkoch žalobkyne na splátky iného úveru u žalobkyne v sume 50,48 eur mesačne (spolu splátky iných úverov 528,48 eur), avšak nezisťovala, či na strane žalobkyne neexistujú žiadne iné relevantné nevyhnutné výdavky, týkajúce sa priamo jej osoby (teda nie len na bývanie, napr. strava). Odvolací súd dodáva, že z listiny nie je zrejmé ako prišla žalovaná k sume nákladov na domácnosť žalobkyne 110 eur, keďže takýto údaj zo zmluvy ani iných listinných podkladov zo spisu nevyplýva. Spotrebiteľ je síce povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrované deti). ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t. j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“, je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaná ako veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupovala (keď posudzovala schopnosť žalobkyne splácať úver bez riadnych údajov o jej výdavkoch a bez dokladov o nich, a najmä bez prihliadnutia, analýzy a posúdenia výsledkov z príslušnej databázy a registra údajov o spotrebiteľoch - chýbali konkrétne tvrdenia žalovanej v tom smere ako posúdila a vyhodnotila ňou /i keď nedostatočne/ získané podklady konkrétne vo vzťahu k žalobkyňi, keď súd nemôže vyvodzovať chýbajúce tvrdenia z listinných dôkazov), čím hrubým spôsobom porušila svoje povinnosti stanovené v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, sa úver považuje v zmysle ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov.

Bolo preto nadbytočné posudzovať úver ako bezúročný a bez poplatkov aj z pohľadu § 11 ods. 1 ZoSÚ pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere. Námietky žalovanej o splnení všetkých obligatórnych náležitostí zmluvy v danom prípade nemôžu obstáť, pretože aj v prípade, že by boli dôvodné, neboli by spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu vzhľadom na vyššie uvedené (vyššie uvedené hrubé porušenie povinnosti žalovanou ešte pred uzavretím samotnej zmluvy malo za následok, že úver je považovaný za bezúročný a bez poplatkov). Preto posudzovanie námietsk žalovanej v odvolaní týkajúce náležitostí zmluvy by bolo nadbytočné a nehospodárne.

Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Na základe všetkého vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, čo sa týkalo aj vecne správneho, od rozhodnutia vo veci samej závislého, odvolaním žalovanej nespochybného, výroku rozsudku o náhrade trov (prvoinštančného i odvolacieho konania sp. zn. 10CoCsp/14/2020).

8. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP: (1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnej žalobkyni priznal právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobkyňa), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaná), keď odvolací súd nevidel v predmetnom spore žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočné nepriznanie náhrady trov konania (§ 257 CSP).

9. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods.1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods.2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)